

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm IX. Excommunicatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

suam iurisdictionem exercere non possit, ea est, ne iudicij processum instituendo alterius territorij iurisdictionem violare, sibi que arrogare censeatur, c. 2. de constit. in 6. Quae ratione cessante, videl. si nullus iudicij processus, vel causae cognitio necessaria sit, & in iurisdictione voluntaria, vt in absoluteione à peccatis & censuris, in delegatione causarum, aut si causa v. g. excommunicationis inferendae notoria sit, vel denique si Ordinarius loci consensum praebeat, vt docet Nauar. c. 27. man. n. 6. & dicam in c. vt litigantes, 5. de offic. ordin. in 6.

CAPITVLVM VIII.

Volentes.

PARAPHRASIS.

Gregor. IX. Pontifex Apostolicae legationis officium in prouincia sua commisit Patriarchae Hierosolymitano; ita tamen, vt si accidat Legatum à latere eò destinari, interim dum ibi commoratur, legationis suae potestatem Patriarcha non exerceat.

SUMMARIVM.

1. *Officium Legati Apostolici suspensum est, superueniente alio digniore.*
2. *Missio vno Legato, si mittatur postea ad huc alius, prior non censetur ideo reuocatus.*

NOTANDVM I. Officium Legati Apostolici, superueniente Legato digniore, videl. qui sit Cardinalis, seu de latere Papae, non quidem expirat, sed interim suspensum est. Habet itaque iurisdictionem in habitu, non in actu, vt docet Imola hic n. 4. Ratio est, quae in textu indicatur: Quia Legatus à latere speciali modo Pontificem repraesentat: ergo æquum non est, vt eo praesente, quispiam Apostolicam, seu Pontificiam auctoritatem exerceat, nisi Legatus ei causam committendam duxerit. Exinde porro colligitur, quòd neque Legatus à latere iurisdictionem aliquam exercere debeat, si ipsemet

Pontifex in loco praesens sit, vt docet Dur. tit. de Legato, §. finitur, n. 5. arg. c. antiqua, 23. §. Dominicae, de priuil.

NOTANDVM II. Si Pontifex postquam vnum Legatum ad prouinciam destinauit, alium mittat, non ideo prior reuocatus censetur. Ita docet Dur. in speculo, tit. de Legato, §. Finitur, prope finem. Imola hic n. 6. Abb. n. 2. post Gl. communiter receptam in c. 3. causa 25. q. 2. ver. praetermitti, arg. l. 2. C. de testam. tutela, vbi dicitur, quòd testator dando alterum tutorem non censetur reuocare eum, quem prius dederat. Licet aliud sit in procuratore, l. si quis cum, 31. §. Iulianus, ff. de procurat. & c. penult. de procur. Discriminis ratione hic asserti Abb. n. 3. & cit. c. penult. n. 4. Quia Procuratores, si plures sint, accidere facile potest, vt mutuo se impediant, & vnus alteri repugnet: Sed duo Legati, sicuti & duo Vicarij generales & æquales, habent iurisdictionem in solidum; idque interdum necessarium esse potest, vt causae citius expediantur, arg. l. 1. ff. de officio consulis.

CAPITVLVM IX.

Excommunicatis.

PARAPHRASIS.

Legati, non de latere, ad prouinciam destinati, solos prouinciales ab excommunicatione lata contra Clericorum percussores absolueri possunt, dum in prouincia existunt; At verò Legati nati, seu quibus munus legationis Apostolicae ratione dignitatis suae competit, ij neque prouinciales subditos absolueri possunt, nisi talis facultas eis specialiter concessa sit.

SUMMARIVM.

1. *Legatus à Latere, vel qui cum potestate à latere missus est, à die egressus sui in Vrbe usque ad reditum in Vrbe quoscunque Clericorum percussores ab excommunicatione absolueri potest, modo non sit reuocatus.*

2. Legatus non à Latere, sed ratione personæ, tantum provinciales absoluerè potest, dum in provincia existit.

sequitur Vincentius apud Smolam hic n. 9. & Abbas n. 6. Quia sicuti subditi extra territorium delinquentes ab Ordinario suo puniri possunt, arg. c. cum contingat, 13. de foro compet. ita & absolui.

NOTANDVM Vn. Legatus à latere, vel qui cum potestate Legati à latere missus est, à die egressus sui ex Vrbe, vsque ad reditum in Urbem, quoscunque Clericorum percussores ab excommunicatione can. si quis suadente, 17. q. 4. absoluerè potest: dummodo à Pontifice reuocatus non sit, iuxta ea quæ dicam c. seq. Ita per sensum contrarium colligitur ex hoc c. & c. quod translat. supra eod. tit. & tradit Gl. communiter recepta, vermittuntur, Innoc. Imola n. 2. Abb. n. 3. Molinatr. 5. de iust. disp. 9. n. 4. Qui tamen rectè monent, quòd ab alijs casibus Papæ referuatis Legati à latere absoluerè non possint, absque speciali commissione, vti contat ex cit. c. quod translationem. Quamuis contrarium doceat Azor tom. 2. lib. 5. cap. 33. q. 6. vers. Item Legatus.

NOTANDVM II. Legatus non à latere, cui legationis officium, non ratione dignitatis, sed vt priuilegium personale competit, provinciales tantum absoluerè potest, dum in provincia existit. Ita per sensum contrarium colligitur ex hoc c.

Sed dubitatur primò: Vtrum absoluerè possint aliunde aduentantes, seu peregrinos, si sibi canonis censuram contraxerunt. Videtur esse negandum: arg. l. provinciales, 190. ff. de verb. signif. vbi dicitur, provinciales eos dicendos esse, qui in provincia domicilium habent. Nihilominus Hostiens. & Abb. hien. 6. probabiliter affirmant: Quia in materia fauorabili verbum provincialium latè accipi potest, vt omnes tum inhabitates, tum subditos comprehendat. At verò ratione delicti efficitur aliquis subditus iurisdictioni eius loci, in quo deliquit, c. vlt. de foro compet.

Dubitatur secundò: Si subditus seu provincialis in alieno territorio canonis excommunicationem contraxit, vtrum ad provinciam reuersus à Legato absolui possit? Negat Hostiensis in Sum. huius tit. §. Et in quo loco. Sed alij apud eundem, & apud Durand. cit. tit. §. nunc dicamus, n. 11, quos

Dubitatur tertio: Vtrum Legatus subditos alterius provincie absoluerè possit cum consensu Ordinarij eorum. Affirmat Durand. cit. §. Nunc dicamus, n. 9. Sed contrarium magis placet, quòd hic Abb. tradit n. 5. vbi generalem regulam tradit, quòd potestas alicui competens ex priuilegio, non possit ita prorogari sicuti quæ communi iure competit. Arbitror verò distinguendum esse; vtrum restrictio potestatis fiat in fauorem Ordinariorum, tum probabiliter dicitur eos prorogare posse, vt dixi in c. i. de suppl. negl. Prælator. An verò restrictio potestatis fiat in fauorem publicum, aut in fauorem ipsius principis priuilegiantis, tum inferiores prorogare non possunt: vt in casu proposito, quando nec ipsi Episcopi ab excommunicatione canonis absoluerè possunt, consequenter nec alijs potestatem extendere, Quare hoc loco dici potest, quòd qui priuilegium dare non potest, neque extendere possit.

CAPITVLVM VLT.

Nemine.

PARAPHRASIS.

Statuta, quæ Legatus in provincia condidit, durant tanquam perpetua, tamen Legatus recesserit. Sin autem causas alijs delegarit, & ante eius discessum citatio facta non sit, iurisdicctio delegatorum expirat.

SUMMARIVM.

1. Iurisdicctio Legati expirat cum egressu eius è provincia.
2. In accessu & regressu ad provinciam, gestas insignia legationis.
3. Finitur Legati iurisdicctio quatuor potissimum modis. 1. Si ad certum tempus